

2026-01-0876

Na podlagi sedmega odstavka 20.a, petega odstavka 20.b, sedmega odstavka 21., devetega odstavka 22.a, šestega odstavka 23. in 41. člena ter za izvrševanje 21.a člena Zakona o zaščiti živali (Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo, 21/18 – ZNOrg, 92/20, 159/21, 109/23, 12/25 – odl. US in 60/25) ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano v soglasju z ministrom za visoko šolstvo, znanost in inovacije ter ministrom za naravne vire in prostor izdaja

Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o pogojih za izvajanje postopkov na živalih

1. člen

V Pravilniku o pogojih za izvajanje postopkov na živalih (Uradni list RS, št. 32/21) se v 1. členu prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Ta pravilnik podrobneje določa ukrepe za zaščito živali, ki se uporabljajo v znanstvene ali izobraževalne namene, podrobnejša pravila o zamenjavi in zmanjšanju uporabe živali v postopkih ter izboljšanju vzreje, nastanitve, oskrbe in uporabe živali, ki se uporabljajo v postopkih, izvoru, vzreji, označevanju, oskrbi, nastanitvi in usmrčitvi živali; delovanju vzrejnih, dobaviteljskih in uporabniških organizacij, ocenjevanju in odobritvi projektov, ki zajemajo uporabo živali v postopkih, v skladu z Direktivo 2010/63/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. septembra 2010 o zaščiti živali, ki se uporabljajo v znanstvene namene (UL L št. 276 z dne 20. 10. 2010, str. 33), zadnjič spremenjeno z Delegirano direktivo Komisije (EU) 2024/1262 z dne 13. marca 2024 o spremembi Direktive 2010/63/EU Evropskega parlamenta in Sveta glede zahtev za ustanove ter za oskrbo in nastanitev živali ter glede metod usmrčitve živali (UL L št. 2024/1262 z dne 15. 5. 2024), (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2010/63/EU), ter pogoje za izvajanje znanstvenoraziskovalnega in izobraževalnega dela na izoliranih organih, tkivih in truplih v ta namen usmrčenih živali.«.

2. člen

3. člen se spremeni tako, da se glasi:

»3. člen
(pomen izrazov)

Izrazi, uporabljeni v tem pravilniku, pomenijo naslednje:

- a) bistvena biomedicinska raziskava je temeljna, uporabna ali translacijska raziskava, namenjena pridobivanju novega znanja na področju biomedicine s ciljem odvratanja, preprečevanja, diagnosticiranja ali zdravljenja bolezni, odpravljanja splošne oslabelosti ali drugih bolezenskih sprememb ali njihovih učinkov pri ljudeh, živalih ali rastlinah;
- b) enostavni postopek je neinvazivni oziroma manj invazivni postopek, ki praviloma ne potrebuje anestezije ali analgezije;
- c) klinično stanje splošne oslabelosti pomeni zmanjšanje človekove normalne fizične ali psihološke opravilne sposobnosti;
- č) kompetentnost pomeni odnos, znanje in praktične izkušnje, potrebne za neodvisno oskrbo živali, izvajanje postopkov na živalih ali druge profesionalne aktivnosti;

d) kontinuirano usposabljanje pomeni vseživljenjsko učenje s ciljem zagotavljanja, da osebe, vključene v uporabo in oskrbo živali, ohranjajo kompetentnost in so seznanjene z novostmi na področju znanosti o laboratorijskih živalih;

e) ocenjevalec kompetentnosti pomeni osebo, ki je odgovorna za ocenjevanje posameznikove kompetentnosti pri izvajanju posebne naloge, z namenom potrditve, da je naloga izvedena neodvisno in v skladu z dogovorjenimi standardi, brez povzročanja nepotrebne škode;

f) osnovno izobraževanje in usposabljanje pomeni začetno izobraževanje in usposabljanje, obvezno za pridobitev ali ohranjanje funkcije, vloge, pozicije ali z namenom opravljanja posebnih nalog, povezanih z znanostjo o laboratorijskih živalih;

g) primati pomenijo primete razen človeka;

h) ustanova pomeni ustanovo v skladu s 3. točko 3. člena Direktive 2010/63/EU;

i) znanost o laboratorijskih živalih pomeni znanstveno disciplino, ki zajema vse znanje, tehnike in prakse za zagotavljanje, da se oskrba, uporaba, vzreja in dobava živali za znanstvene namene izvajajo optimalno in na osnovi dokazov. Usmerja jo načelo zamenjave, zmanjšanja in izboljšanja – načelo 3R.«.

3. člen

15. člen se spremeni tako, da se glasi:

»15. člen

(izobraženost in usposobljenost)

(1) Oskrbovalec živali in oseba, ki žival usmrti, morata imeti zaključeno osnovno izobraževanje in usposabljanje s področja znanosti o laboratorijskih živalih in biti usposobljena za delo z ustreznimi živalskimi vrstami.

(2) Izvajalec postopkov na živalih mora imeti zaključeno osnovno izobraževanje s področja znanosti o laboratorijskih živalih in biti usposobljen za postopke, ki jih izvaja. Zaključeno mora imeti prvo stopnjo univerzitetne, visokošolske ali ekvivalentne terciarne izobrazbe, ki vključuje znanja osnovne biologije, anatomije in fiziologije vretenčarjev, oziroma opravljene izpite iz teh vsebin v začetnih letnikih enovitih magistrskih študijev. Za enostavne postopke, predpisane postopke ali postopke, namenjene za proizvodnjo protiteles ali diagnostiko po uveljavljenih metodah, je lahko izvajalec tudi oseba, ki nima pridobljene izobrazbe iz tega odstavka, se pa med osnovnim izobraževanjem in usposabljanjem ter v času dela pod nadzorom iz 16. člena tega pravilnika usposobi za te postopke.

(3) Vodja, ki načrtuje postopke oziroma projekte, mora imeti zaključeno osnovno izobraževanje s področja znanosti o laboratorijskih živalih ter imeti specifično znanje glede vrste živali, na kateri se izvajajo postopki v okviru projekta. Zaključeno mora imeti drugo stopnjo univerzitetne, visokošolske ali ekvivalentne terciarne izobrazbe, v vseh primerih s področja naravoslovnih ved.

(4) Strokovnjak za dobrobit živali mora imeti zaključeno osnovno izobraževanje s področja znanosti o laboratorijskih živalih. Zaključeno mora imeti drugo stopnjo visokošolskega (bolonjskega) izobraževanja, oziroma izobrazbo, ki ustreza ravni izobrazbe, pridobljeni po študijskih programih druge stopnje, v vseh primerih s področja naravoslovnih ved.

(5) Imenovani veterinar mora izpolnjevati pogoje v skladu z zakonom, ki ureja veterinarstvo, imeti strokovno znanje in izkušnje glede živali v postopkih ter zaključeno osnovno izobraževanje in usposabljanje iz 18. člena tega pravilnika.«.

4. člen

16. člen se spremeni tako, da se glasi:

»16. člen
(usposabljanje osebja)

(1) Osebe iz 14. člena tega pravilnika se usposablajo v okviru:

- a) osnovnega izobraževanja in usposabljanja;
- b) dela pod nadzorom;
- c) kontinuiranega izobraževanja oziroma usposabljanja in
- č) obnovitvenega izobraževanja oziroma usposabljanja.

(2) Osnovno izobraževanje in usposabljanje se izvaja v skladu z 18. členom tega pravilnika, in sicer:

- a) za oskrbovalca živali in osebo, ki žival usmrti: najmanj 30 šolskih ur;
- b) za izvajalca: najmanj 40 šolskih ur;
- c) za vodjo: najmanj 60 šolskih ur;
- č) za strokovnjaka za dobrobit in imenovanega veterinarja: najmanj 80 šolskih ur.

(3) Osebe iz točk a) in b) prejšnjega odstavka po zaključenem osnovnem izobraževanju svoje delo opravljajo pod nadzorom toliko časa, dokler ne izkažejo, da so kompetentne za samostojno delo. Nadzor izvaja oseba iz prvega odstavka 19. člena tega pravilnika. Kompetence praviloma ocenjujejo druge osebe, kot so kandidate usposabljalce. Pred pričetkom izvajanja novih postopkov ali dela z novo živalsko vrsto se izvajalci, oskrbovalci in osebe, ki živali usmrtijo, ustrezno usposobijo in dokumentirano izkažejo ustrezno kompetenco za samostojno delo.

(4) Osebe iz drugega odstavka tega člena morajo ohranjati strokovno usposobljenost z delom, kontinuiranim spremljanjem novosti in obnavljanjem znanja na področju znanosti o uporabi živali v znanstvene namene, kar dokazujejo z znanstvenimi ali s strokovnimi publikacijami oziroma z udeležbami na delavnicah, znanstvenih ali strokovnih srečanjih, in sicer:

- a) za oskrbovalca in osebo, ki žival usmrti: najmanj 2 uri/leto;
- b) za izvajalca: najmanj 4 ure/leto;
- c) za vodjo: najmanj 5 ur/leto;
- č) za strokovnjaka za dobrobit živali in imenovanega veterinarja: najmanj 7 ur/leto.

(5) Naknadna usposabljanja za postopke iz tretjega odstavka tega člena se smiselno upoštevajo kot kontinuirano usposabljanje iz prejšnjega odstavka.

(6) Osebe, ki so vpisane v evidenco usposobljenih oseb iz četrtega odstavka 19. člena tega pravilnika, vendar v zadnjih petih letih niso delale z živalmi v postopkih, morajo pred začetkom dela opraviti obnovitveno usposabljanje iz 20. člena tega pravilnika.

(7) Pred potekom 10 let od opravljenega osnovnega usposabljanja iz drugega odstavka tega člena morajo osebe iz drugega odstavka tega člena opraviti obnovitveno usposabljanje iz 20. člena tega pravilnika.

(8) Osebi, ki z dokumentom izkaže, da je pridobila znanja iz osnovnega izobraževanja in usposabljanja v organizaciji, ki opravlja tovrstna usposabljanja v drugi državi članici Evropske unije ali tretji državi, oziroma izkazuje usposobljenost z drugimi dokazili in želi opravljati funkcijo iz drugega odstavka tega člena, lahko Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (v nadaljnjem besedilu: Uprava) na njen pisni predlog v celoti ali v določenem obsegu prizna osnovno izobraževanje in usposabljanje iz tega člena oziroma prizna usposobljenost. Če gre za opravljanje funkcije iz točk a) ali b) drugega odstavka tega člena, strokovnjak za dobrobit živali osebi določi delo pod nadzorom in oceno kompetenc.

(9) Osebe iz drugega odstavka tega člena morajo voditi evidenco svoje usposobljenosti na obrazcu M iz Priloge 2 tega pravilnika in jo redno dopolnjevati. Evidenca mora biti na zahtevo strokovnjaka za dobrobit živali ali uradnega veterinarja dostopna na vpogled.

(10) Evidenco usposobljenih oseb, ki delajo z živalmi v postopkih, vodi strokovnjak za dobrobit živali. Evidenca mora biti na zahtevo uradnega veterinarja dostopna na vpogled.

(11) Če se postopki izvajajo na rejnih živalih, se glede izobraževanja in usposobljenosti oskrbovalcev iz točke a) drugega odstavka tega člena smiselno uporabljajo določbe pravilnika, ki ureja zaščito rejnih živali.«.

5. člen

V 17. členu se na koncu tretjega odstavka doda nov stavek: »Če vodja projekta izvaja tudi posamezne postopke, mora biti zanje usposobljen po enakih načelih kot izvajalci postopkov.«.

6. člen

18. člen se spremeni tako, da se glasi:

»18. člen
(osnovno izobraževanje in usposabljanje)

(1) Osnovno izobraževanje in usposabljanje se izvaja po sklopih (v nadaljnjem besedilu: modul) in obsega teoretični in praktični del iz vsebin, navedenih v Prilogi 3, ki je sestavni del tega pravilnika, ter pisno preverjanje znanja.

(2) Organizator osnovnega izobraževanja in usposabljanja (v nadaljnjem besedilu: organizator usposabljanja) zagotovi izvedbo modulov, specifičnih za funkcije iz drugega odstavka 16. člena tega pravilnika, in ustrezne živalske vrste glede na potrebe kandidatov.

(3) Organizator usposabljanja:

- zagotovi usposobljene predavatelje;
- je registriran za dejavnost izobraževanja;
- zagotovi ustrezne prostore in opremo za teoretično in praktično izvedbo osnovnega izobraževanja in usposabljanja;
- zagotovi gradivo in izpitna vprašanja iz posameznih vsebinskih sklopov;
- vodi evidence o izvedenih moduli.

(4) Organizator usposabljanja mora v programu osnovnega izobraževanja in usposabljanja, ki ga pošlje na Upravo v odobritev, poleg vsebinskih sklopov navesti lokacijo, predavatelje in njihove reference za področje, ki ga predavajo, in priložiti od predavateljev podpisano soglasje o sodelovanju v programu osnovnega izobraževanja in usposabljanja.

(5) Predavatelj mora biti usposobljen za vsebinsko področje, ki ga predava, kar dokazuje z delom, s strokovnimi ali znanstvenimi publikacijami s tega področja oziroma pisno utemeljitvijo.

(6) Predavatelji morajo pri vsebinah, ki jih predavajo, upoštevati znanstveni napredek na področju znanosti o laboratorijskih živalih.

(7) Kandidat se na osnovno izobraževanje in usposabljanje prijavi s prijavnico, ki jo organizator usposabljanja izda v pisni ali elektronski obliki in je dostopna na spletni strani organizatorja usposabljanja.

(8) Čas in kraj osnovnega izobraževanja in usposabljanja se objavita na spletnih straneh organizatorja usposabljanja in Uprave.

(9) Organizator usposabljanja po končanem osnovnem izobraževanju in usposabljanju pošlje na Upravo seznam udeležencev z naslednjimi podatki: podatki o udeležencu (ime in priimek, naslov organizacije ali naslov prebivališča, izobrazba, datum rojstva, vrsta in vsebina ter datum osnovnega izobraževanja in usposabljanja (od – do)).

(10) Izpit opravlja kandidat pisno iz vsebin, navedenih v Prilogi 3 tega pravilnika.

(11) Po opravljenem izpitu organizator usposabljanja izda kandidatu potrdilo o opravljenem osnovnem izobraževanju in usposabljanju, ki mora vsebovati vsaj podatke iz devetega odstavka tega člena. Potrdilo mora biti opremljeno s podpisom organizatorja usposabljanja. Potrdilo velja 10 let.

(12) Organizator usposabljanja na Upravo pošlje seznam kandidatov, ki so uspešno opravili izpit. Podatki se vpišejo v evidenco o opravljenih izpitih, ki jo Uprava vodi v elektronski obliki ter vsebuje zaporedno številko in najmanj podatke iz devetega odstavka tega člena.

(13) Če organizator osnovnega izobraževanja in usposabljanja ne izvaja v skladu z odobrenim programom, lahko Uprava odobritev začasno odvzame in določi rok za odpravo ugotovljenih neskladij. Če po pretečenem roku neskladja niso odpravljena, Uprava odobritev odvzame.«.

7. člen

19. člen se spremeni tako, da se glasi:

»19. člen

(delo pod nadzorom in ocenjevanje kompetenc)

(1) Nadzor iz tretjega odstavka 16. člena tega pravilnika izvaja ena ali več oseb za nadzor. Te osebe imenuje strokovnjak za dobrobit živali na obrazcu K iz Priloge 2 tega pravilnika. Nadzor usposabljanja za večje število postopkov lahko vodi imenovana oseba po sistemu mentorskega usposabljanja (v nadaljnjem besedilu: mentor), ki v soglasju s strokovnjakom za dobrobit ali komisijo za dobrobit predlaga program, predviden čas usposabljanja, osebe, ki bodo kandidata praktično usposobile, in osebe, ki bodo opravile oceno kompetenc.

(2) Kompetence kandidata, ki izvaja posamezne postopke pod nadzorom, preveri oseba, odgovorna za ocenjevanje kompetenc (v nadaljnjem besedilu: ocenjevalec kompetenc), ki jo imenuje strokovnjak za dobrobit živali ali mentor.

(3) Ocenjevalec kompetenc za mnenje o usposobljenosti kandidata za posamezen postopek ali serijo postopkov, ki jih je izvajal pod nadzorom, uporablja obrazec za direktno opazovanje postopkovnih spretnosti (v nadaljnjem besedilu: DOPS).

(4) Na podlagi prejetih ocen kompetenc strokovnjak za dobrobit živali kandidata vpiše v evidenco usposobljenih oseb v organizaciji.

(5) Strokovnjak za dobrobit živali pri imenovanju oseb iz prvega in drugega odstavka tega člena upošteva usposobljenost in delovne izkušnje oseb (obrazec M iz Priloge 2 tega pravilnika) ter vrsto postopkov oziroma tehnik, ki jih kandidat v času dela pod nadzorom izvaja na živalih.

(6) Dokumentacijo o imenovanjih iz tega člena hrani strokovnjak za dobrobit živali v pisni obliki in mora biti na vpogled uradnemu veterinarju na njegovo zahtevo.«.

8. člen

V osmem odstavku 25. člena se besedilo »vključene klinične paciente« nadomesti z besedilom »vključeni klinični pacienti«.

9. člen

V 27. členu se tretji odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(3) Retrospektivno oceno izdela etična komisija na podlagi informacij, ki jih vodja projekta pošlje na predlogi obrazca iz Dela B Priloge I Izvedbenega sklepa Komisije (EU) 2020/569 z dne 16. aprila 2020 o določitvi enotnih obrazcev in vsebine informacij za predložitev informacij, o katerih morajo države članice poročati v skladu z Direktivo 2010/63/EU Evropskega parlamenta in Sveta o zaščiti živali, ki se uporabljajo v znanstvene namene, ter razveljavitvi Izvedbenega sklepa Komisije 2012/707/EU (UL L št. 129 z dne 24. 4. 2020, str. 16), (v nadaljnjem besedilu: Izvedbeni sklep 2020/569/EU). Etična komisija lahko vodjo projekta zaprosi za dodatne informacije, če so te potrebne za rezultate retrospektivne ocene.«.

Peti odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(5) Etična komisija rezultate retrospektivne ocene pripravi v skladu s priporočili Evropske komisije o ocenjevanju projektov in retrospektivni oceni, objavljenimi na osrednjem spletnem mestu državne uprave, in jih posreduje na Upravo, ki jih kot posodobitev netehničnega povzetka iz 28. člena tega pravilnika objavi v podatkovni bazi Evropske unije ALURES.«.

10. člen

V Prilogi 1 se naslov točke 2.5 spremeni tako, da se glasi: »Hrup in vibracije«.

Na koncu tretje alineje se pika nadomesti s podpičjem in se doda nova, četrta alineja, ki se glasi:

»– pri vodnih živalih oprema, ki povzroča hrup ali vibracije, kot so električni generatorji ali sistemi filtriranja, ne vpliva negativno na dobrobit živali.«.

V točki 2.6. se naslov spremeni tako, da se glasi: »Alarmni sistemi in načrti izrednih ukrepov«.

Na koncu šeste alineje se pika nadomesti s podpičjem in se doda nova, sedma alineja, ki se glasi:

»– vzpostavijo se učinkoviti načrti izrednih ukrepov, da se zagotovita zdravje in dobrobit živali, če niso zagotovljeni bistveni elementi reje.«.

11. člen

Priloga 2 se nadomesti z novo Prilogo 2, ki je kot Priloga 1 sestavni del tega pravilnika.

Priloga 3 se nadomesti z novo Prilogo 3, ki je kot Priloga 2 sestavni del tega pravilnika.

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

12. člen **(prehodna določba)**

Nova četrta alineja točke 2.5 in nova sedma alineja točke 2.6 Priloge 1 pravilnika se začeta uporabljati 4. decembra 2026.

13. člen
(končna določba)

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 007 - 77/2025

Ljubljana, dne 17. marca 2026

EVA 2025-2330-0017

Mateja Čalušič
ministrica
za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

Soglašam!

dr. Igor Papič
minister
za visoko šolstvo, znanost in inovacije

Jože Novak
minister
za naravne vire in prostor

Priloga 1

»Priloga 2: Obrazci

Obrazec A: Spremni dokument za živali, vzrejene za uporabo v postopkih, oziroma izolirana živalska tkiva, organe in trupla v ta namen usmrčenih živali

Številka dokumenta:	
Izdajatelj (ime, naslov in številka odobritve organizacije):	
Predmet izdaje (ustrezno podčrtajte):	a) žive živali b) živalska tkiva, organi c) trupla
Podatki o živalih (vrsta, pasma/linija in število živali; identifikacijska oznaka, če obstaja) oziroma izoliranih živalskih tkivih in organih (vrsta tkiva, organ ter količina):	
Izvor živali oziroma izoliranih živalskih tkiv in organov (ime, naslov in številka odobritve organizacije)*:	
Prejemnik (ime, naslov) ter podatki o naročilu (datum naročila po e-pošti ali št. naročilnice):	
Datum in ura pošiljanja/prezema:	
Pakiranje (ustrezno podčrtajte in navedite zahtevane podatke): a) žive živali Kadar gre za izdajo žive živali , opišite zabojnik, v katerem so žive živali nastanjene ob izdaji in v času transporta, ter kako je poskrbljeno za krmo in vodo. b) tkiva, organi, trupla Kadar gre za tkiva, organe ali trupla, opišite, v kakšnem stanju je oddano tkivo, organ ali truplo (npr. zamrznjeno v falkonki, oddano takoj po evtanaziji v zapečateni vrečki) ter kako so tkiva ali trupla zapakirana, da ohranijo opisano stanje tudi med transportom (npr. suhi/navadni led, zaprta stiroporna/kartonasta embalaža.). Če za to poskrbi prejemnik, navedite le, da je pakiranje obveznost prejemnika.	
Navedite, kdo je odgovoren za prevozno sredstvo (ustrezno podčrtajte): Če je prevoz skrb izdajatelja, navedite tip in registrsko številko vozila ter številko odobritve za prevoz živih živali .	a) izdajatelj b) prejemnik

Podatki o zdravstvenem stanju živali: navedite tip reje (npr. konvencionalna, barierna) in zdravstveno stanje reje, navedite datum zadnjega mikrobiološkega testiranja in priložite zadnje rezultate testiranja.	
Ali je oddaja v skladu s programom izmenjave živalskih tkiv ali organov in uporabe odvečnih živali (ustrezno podčrtajte):	DA NE

*Izvor in izdajatelj sta enaka, če so živali skotene v organizaciji izdajatelja.

Kraj in datum:

Imenovani veterinar (osebno ime in podpis):

Žig organizacije:

Obrazec B: Vloga za odobritev organizacije

Naziv in naslov organizacije:	
Navedite, za katero vrsto organizacije in katere živalske vrste zaprošate (ustrezno obkrožite in dopišite živalske vrste)	
– vzrejna: _____ – uporabniška: _____ – dobaviteljska: _____	
Navedite lokacijo objekta in lokacijo organizacije. Priložite tloris prostorov organizacije z vpisanimi merskimi enotami vsakega prostora, poimenovanjem vsakega prostora v skladu s Prilogo 1 tega pravilnika, vključno s hodniki, garderobami ter barierami, ter označite čiste in nečiste poti v pomivalnici ipd.	
Navedite režim zagotavljanja mikrobioloških pogojev v vaši organizaciji (ustrezno podčrtajte):	a) konvencionalni b) barierni c) drugo (navedite)
Naštejte opremo in tehnične pripomočke za nastanitev živali za vsako živalsko vrsto posebej (npr. velikost kletk, ograd, akvarijev)	
Navedite ime in priimek osebe, ki je odgovorna za zagotavljanje skladnosti s predpisi*:	
Navedite ime in priimek strokovnjaka za dobrobit živali in njegovega namestnika:	
Navedite ime in priimek oskrbovalca živali in osebe, ki žival usmrti :	
Navedite ime in priimek imenovanega veterinarja ter priložite pisni dogovor o delu z veterinarsko organizacijo:	
Priložite letni načrt zdravstvenega varstva živali:	
Odstranjevanje ŽSP (priložite pisni dogovor z izvajalcem javne službe za odvoz ŽSP):	

Priložite načrt za povečanje deleža živali, ki so potomci primatov, vzrejenih v ujetništvu (samo vzrejne organizacije za vzrejo primatov).	
Navedite, s kakšnimi napravami in opremo za usmrnitev živali razpolagate:	

* Odgovorna oseba pravne osebe (npr. dekan, direktor).

Priloge:

- tloris objekta/organizacije (z vsemi navedenimi podatki),
- dokazila o izobrazbi in usposobljenosti oseb, ki ste jih navedli na vlogi,
- pisni dogovor (pogodba) o zagotavljanju zdravja živali z veterinarsko organizacijo,
- pisni dogovor (pogodba) o odstranjevanju ŽSP.

Strokovnjak za dobrobit živali:

Odgovorna oseba organizacije:

Kraj in datum:

Žig pravne osebe:

Obrazec C: Vloga o spremembi odobritve organizacije

Naziv in naslov organizacije:	
Številka odločbe o odobritvi organizacije in datum izdaje:	
Navedite, za katero vrsto organizacije in katere živalske vrste ste odobreni (ustrezno obkrožite in dopišite živalske vrste)	
– vzrejna: _____ – uporabniška: _____ – dobaviteljska: _____	
Navedite razlog za spremembo (npr. sprememba tlorisa prostorov, sprememba živalske vrste, sprememba osebja oziroma katerega koli podatka iz obrazca B): Priložite ustrezno dokumentacijo, če je sprememba odobritve povezana s podatki, za katere je treba pri odobritvi organizacije priložiti pisno dokazilo.	

Strokovnjak za dobrobit živali:

Odgovorna oseba organizacije:

Kraj in datum:

Žig pravne osebe:

Obrazec Č: Vloga za odobritev projekta

1. Uporabniška organizacija	
Naziv in naslov uporabniške organizacije:	
Številka odločbe o odobritvi uporabniške organizacije in datum izdaje:	
Mesto izvajanja projekta ¹ (če bo izven objekta uporabniške organizacije, to utemeljite in znanstveno utemeljite, kako bo to vplivalo na rezultate raziskave):	
Naziv in naslov vlagatelja (če vlagatelj ni iz uporabniške organizacije, priložite tudi pisni dogovor vlagatelja in uporabniške organizacije o izvajanju projekta):	
2. Projekt:	
Naslov projekta:	
Če je projekt, za katerega zaprosate, že znanstveno ocenjen, navedite šifro odobrene raziskave, trajanje (od-do) ter ime in priimek vodje raziskave/projekta/programa:	
Predvideno trajanje projekta (običajno je čas trajanja vezan na obdobje financiranja, vendar največ 5 let):	

3. Skladnost z drugimi predpisi	
Če je za nakup, nastanitev ali uporabo živali potrebno še kakšno drugo predpisano dovoljenje (npr. zaščita živali prostoživečih vrst, uvoz živali, GSO), navedite številko in datum izdaje dovoljenja ter pristojni organ, ki je dovoljenje izdal:	

4. Udeleženci v projektu				
Ime in priimek in izobrazba	Zadolžitev v projektu ¹	Številka potrdila o osnovnem/obnovitvenem usposabljanju*	Usposobljenost in izkušnje z živalmi v postopkih ²	Kontinuirano izobraževanje ³

¹ Navedi zadolžitev v skladu s 14. in 17. členom tega pravilnika (npr. oskrbovalec, izvajalec, vodja, strokovnjak za dobrobit živali, imenovani veterinar, delo pod nadzorom; navedete lahko več zadolžitev za posamezno osebo).

² Navedi postopke, za katere je oseba usposobljena in jih bo samostojno izvajala v projektu oziroma se bo zanje usposabljal/a v času trajanja projekta (delo pod nadzorom). Izjemoma so sodelavci pri projektu osebe, ki nimajo dokumentiranih izobraževanj za izvajanje postopkov po določilih tega pravilnika, vendar imajo posebna znanja, npr. ravnanje z merilno opremo in nudijo podporo izvajalcem pri postopkih (obrazložite).

³ Priložite obrazec M, posameznih potrdil o izobraževanjih ni treba priložiti vlogi (lahko jih zahteva uradni veterinar po uradni dolžnosti).

5. Namen in cilji projekta (lahko izberete več odgovorov; ustrezno podčrtaj):

- a) temeljne raziskave;
b) translacijske ali uporabne raziskave⁵;
c) predpisana uporaba in redna proizvodnja:
- kontrola kakovosti (vključno s preskušanjem varnosti in jakosti serije),
- druge vrste preskušanja učinkovitosti in tolerance,
- preskušanje toksičnosti in druge vrste preskušanja varnosti, vključno s farmakologijo,
- redna proizvodnja;
č) varstvo naravnega okolja za varovanje zdravja ali dobrobiti ljudi ali živali;
d) ohranjanje živalskih vrst;
e) visokošolsko izobraževanje;
f) usposabljanje;
g) sodnomedicinske preiskave;
h) ohranitev kolonij gensko spremenjenih živali, ki se ne uporabljajo v drugih postopkih.

⁵ Skladno s seznamom kategorij in podkategorij, ki se uporabljajo za statistično poročanje.

6. Na kratko opišite načrtovani projekt z znanstvenega vidika, osvetlite znanstveni problem ter navedite cilje projekta, navedite tudi literaturo, na katero se sklicujete:⁶

⁶ Opišite cilje projekta (npr. obravnavanje nekaterih znanstvenih neznank ali znanstvenih ali kliničnih potreb). Katere morebitne koristi bodo verjetno pridobljene pri projektu? Pojasnite, kako bi lahko projekt spodbudil znanstveni napredek ali koristil ljudem, živalim ali okolju. Po potrebi upoštevajte razliko med kratkoročnimi (med trajanjem projekta) in dolgoročnimi koristmi (ki se lahko pojavijo po koncu projekta). Opis naj bo razumljiv tudi za znanstvenike, ki se ne ukvarjajo s to tematiko, in naj ne presega 7000 znakov skupaj s presledki (brez literature).

7. Podatki o živalih, ki bodo uporabljene v postopkih

Vrsta živali	Predvideno število	Razvojna stopnja, posebne oblike (transgene živali, določene pasme, linije, starosti)	Izvor živali – dobavitelj

7.1. Pojasnite izbiro vrst in razvojne stopnje. Zakaj je izbrana predlagana živalska vrsta? Utemeljite uporabo živali in primernost izbrane vrste z navedbo virov iz literature. Če boste uporabili živali, ki niso vzrejene kot laboratorijske živali, znanstveno utemeljite, zakaj laboratorijske živali niso primerne (netehnični povzetek, točka 6.3):

8. Podatki o postopkih na živalih

8.1. Opišite načrt projekta, število skupin živali v projektu, število živali na posamezno skupino ter navedite vse postopke, ki jim bodo živali v posamezni skupini podvržene. Utemeljite uporabljene postopke in tehnike znotraj projekta (navedite tudi vire iz literature)⁷.

--

⁷Za boljšo preglednost in razumljivost načrta projekta poleg besedila vključite tudi prikaze v tabelarni in shematski obliki.

8.2 Pričakovani vpliv postopkov na živali in kako dolgo bodo živali izpostavljene posameznemu postopku. Navedite vse postopke, ki jih boste izvajali na živalih in ste jih navedli v prejšnji točki. Vsak postopek navedite v svoji vrstici, navedite, kaj pri posameznem postopku običajno žival občuti (če gre vse po načrtih) ter koliko časa je žival povzročenemu stanju izpostavljena (posamično in v celotni dolžini trajanja postopka).

Postopek	Pričakovan vpliv/učinek na žival	Trajanje postopka in učinka

8.3 Navedite in obrazložite uporabo humanih končnih točk za vsak postopek. Za vsak postopek na kratko opišite, kakšna tveganja lahko postopek predstavlja za počutje živali ter kaj boste naredili, da ta tveganja preprečite oziroma kaj boste naredili, če morebiti do njih pride.

Postopek	Morebitni neželeni učinki	Ukrepi za zmanjševanje neželenih učinkov in težavnosti ⁸	Humana intervencija ali humana končna točka ⁹

⁸ Morebitni neželeni učinki ne zahtevajo vedno ukrepanja v smislu evtanazije, pogosto zahtevajo ukrepanja, ki lahko izboljšajo stanje živali (npr. protibolečinska terapija, podporna oskrba, ogrevanje, zdravljenje z antibiotiki itd.), slednje je odvisno tudi od predvidene ocenjene težavnosti projekta.

⁹ Humana intervencija pomeni stanje živali, zaradi katerega žival takoj izločite iz postopka in ukrepate po navodilih imenovanega veterinarja, humana končna točka pa da ob pojavu specifičnega opaženega znaka ali kumulacije znakov slabšanja zdravstvenega stanja praviloma evtanazirate na način, ki ga navedete v točki 8.4.

8.4 Usoda živali v projektu

Navedite, kaj se bo zgodilo z živalmi po izvedenih postopkih ¹⁰ in razloge za to (netehnični povzetek, točka 5):	
Če boste po izvedenih postopkih živali usmrtili, navedite način usmrčitve (metoda usmrčitve in metoda potrditve usmrčitve) ¹¹ :	
Če boste živali po izvedenih postopkih ohranili pri življenju, navedite, kaj se bo zgodilo z živalmi (npr. ponovna uporaba, vrnitev v domače okolje), navedite predvideni čas okrevanja in priložite načrt vrnitve živali v domače okolje oziroma načrt rehabilitacije ¹² (netehnični povzetek, točka 5):	

¹⁰ Usoda živali mora biti v skladu z 31., 32., 33. in 34. členom tega pravilnika.

¹¹ Metoda usmrčitve mora biti v skladu s 33.členom in Prilogo IV Direktive 2010/63/EU.

¹² O vrnitvi živali v domače ali v primeru živali prostoživečih vrst v naravno okolje in izdelavi programa socializacije ali rehabilitacije svetuje komisija za dobrobit živali (glej 34. člen tega pravilnika)

8.5. Ocenite predvideno težavnost posameznih postopkov in kumulativno težavnost, kateri bo izpostavljena vsaka žival. Navedite, koliko živali se bo predvidoma uporabilo v posamezni težavnostni kategoriji (na posamezno živalsko vrsto) (netehnični povzetek, točka 5)

Vrsta živali	Ocenjeno število živali na predvideno težavnost ¹³			
	Nepovratna	Blaga	Zmerna	Težavna

¹³ Pri oceni predvidene težavnosti upoštevajte Prilogo VIII Direktive 2010/63/EU.

9. Uporaba načela 3R	
9.1 Zamenjava	
Navedite, katere metode, ki ne zahtevajo uporabe živali v postopkih, obstajajo za doseg izbranega cilja in navedite razloge, zakaj jih ni mogoče uporabiti za namene predlaganega projekta (netehnični povzetek, točka 6.1):	
9.2 Zmanjšanje	
Če je projekt ali serija postopkov ponovitev predhodnega projekta, to utemeljite	
Ali so predlagane živali namenjene za enkratno uporabo živali v postopkih?	
Pojasnite, kako je bilo določeno število živali za ta projekt. Opišite ukrepe, sprejete za zmanjšanje števila živali, ki se bodo uporabile, in načela, uporabljena za načrtovanje študije. Opišite načrt ali prakse za čim večje zmanjšanje števila živali, ki jih boste uporabili med celotnim trajanjem projekta in so v skladu z znanstvenimi cilji. Navedene prakse lahko vključujejo pilotne študije, računalniško modeliranje, izmenjavo tkiv, ponovno uporabo itd. (netehnični povzetek, točka 6.2):	
Statistični načrt za zmanjšanje števila živali	
9.3 Izboljšanje	
Navedite primere specifičnih ukrepov (npr. okrepljeno spremljanje, pre/med/po-operativna oskrba, analgezija, urjenje živali), ki bodo sprejeti v zvezi s postopki za čim večje zmanjšanje škodljivih učinkov na dobrobit živali. V primeru uporabe analgetikov in anestetikov navedite vrsto učinkovine, odmerke ter način aplikacije. Opišite proces in mehanizme, kako boste med trajanjem projekta vpeljevali morebitne nove tehnike izboljšanja (netehnični povzetek, točka 6.3):	
Če boste v predlaganem projektu uporabili tudi živčno mišični blokator, znanstveno utemeljite, zakaj je uporaba živčno mišičnega blokatorja potrebna in podrobno opišite režim dajanja anestetika in analgetika:	
Priložite načrt opazovanja živali za ugotavljanje, spremljanje in zmanjšanje bolečin, trpljenja, stiske in vpliva na okolje. ¹⁴ Če bo odločitev za analgezijo odvisna od ocene stanja živali, jasno opredelite parametre, ki jih boste v ta namen spremljali in navedite kriterije za odločitev o tem, kdaj, na kakšen način in kateri analgetik boste uporabili (navedite tudi predvideni odmerke in volumen).	

¹⁴ Za pripravo načrta opazovanja živali naj vam bo v pomoč Delovni dokument o razvoju skupnega okvira ocenjevanja težavnosti za izpolnjevanje zahtev iz Direktive 2010/63/EU dostopen na spletni strani Evropske

Komisije, bodite pozorni na parametre, ki so navedeni v Prilogi 1 tega pravilnika in jih smiselno vključite v načrt opazovanja, točkovanja in določanja humanih končnih točk.

10. Glede na uporabljene postopke in tehnike ter živalsko vrsto opišite opremo in naprave, ki jih boste uporabljali za izvedbo projekta.

11. Če predstavlja izvedba projekta kakršnokoli tveganje za zdravje osebja, drugih živali ali okolja, priložite načrt za zmanjšanje tega tveganja (ustrezno podčrtaj):

NE, izvedba projekta ne predstavlja tveganja za zdravje osebja, drugih živali ali okolja

DA, izvedba projekta predstavlja tveganje, zato prilagam načrt za zmanjšanje tega tveganja

12. Izjava vodje projekta o ustreznosti pogojev nastanitve, reje in oskrbe živali (ustrezno podčrtaj)

Izjavljam, da imam predpisano izobrazbo oziroma izkušnje ter sem usposobljen/-a za načrtovanje in vodenje projekta

Izjavljam, da je osebje, ki bo izvajalo postopke, ustrezno izobraženo in usposobljeno oziroma bo delo opravljalo pod nadzorom, dokler se ustrezno ne usposobi (v skladu s 16. členom tega pravilnika).

Izjavljam, da so pogoji nastanitve, reje in oskrbe živali ustrezni, standardizirani in v skladu z zakonodajo, ki jih predpisuje, tako glede fizikalnih in kemičnih dejavnikov okolja kot tudi glede opreme in osebja, ki za živali skrbi.

Vodja projekta:

Odgovorna osebe uporabniške organizacije:

Strokovnjak za dobrobit živali:

Kraj in datum:

Žig pravne osebe

Obvezne priloge:

- netehnični povzetek projekta na obrazcu iz Dela A Priloge I Izvedbenega sklepa 2020/569/EU,
- načrt opazovanja živali za ugotavljanje, spremljanje in zmanjšanje bolečin, trpljenja, stiske in vpliva na okolje (točka 9),
- mnenje strokovnjaka za dobrobit živali na obrazcu J.

Ostale priloge, če so potrebne:

- pisni dogovor med vlagateljem in uporabniško organizacijo o izvajanju projekta (točka 1),
- načrt vrnitve živali v domače okolje pri laboratorijskih živalih, če se živali ohranijo pri življenju oziroma pri živalih prostoživečih vrst program rehabilitacije (točka 8.4),
- načrt za zmanjšanje tveganje za zdravje osebja, drugih živali ali okolja (točka 11).

Obrazec D: Vloga za nepovratne, blage ali zmerne postopke, ki so predpisani, ali postopke za proizvodnjo protiteles ali diagnostiko po uveljavljenih metodah in v katerih se ne uporabljajo primati

1. Uporabniška organizacija	
Naziv in naslov uporabniške organizacije:	
Številka odločbe o odobritvi uporabniške organizacije in datum izdaje:	
Mesto izvajanja projekta (če bo izven objekta uporabniške organizacije, to utemeljite in znanstveno utemeljite, kako bo to vplivalo na rezultate raziskave):	
Naziv in naslov vlagatelja (če vlagatelj ni iz uporabniške organizacije, priložite tudi pisni dogovor vlagatelja in uporabniške organizacije o izvajanju projekta):	
2. Projekt:	
Naslov projekta:	
Če je projekt, za katerega zaprošate, že znanstveno ocenjen, navedite šifro odobrene raziskave, trajanje (od-do) ter ime in priimek vodje raziskave/projekta/programa:	
Predvideno trajanje projekta (običajno je trajanje vezano na obdobje financiranja, vendar največ 5 let):	

3. Skladnost z drugimi predpisi	
Če je za nakup, nastanitev ali uporabo živali potrebno še kakšno drugo predpisano dovoljenje (npr. zaščita prostoživečih živali, uvoz živali, GSO), navedite številko in datum izdaje dovoljenja ter pristojni organ, ki je dovoljenje izdal.	

4. Udeleženci v projektu				
Ime in priimek in izobrazba	Zadolžitev v projektu ¹	Številka potrdila o osnovnem/obnovitvenem usposabljanju	Usposobljenost in izkušnje z živalmi v postopkih ²	Kontinuirano izobraževanje ³

¹ Navedi zadolžitev v skladu s 14. in 17. členom tega pravilnika (npr. oskrbovalec, izvajalec, vodja, strokovnjak za dobrobit živali, imenovani veterinar, delo pod nadzorom; navedete lahko več zadolžitev za posamezno osebo).

² Navedi postopke, za katere je oseba usposobljena in jih bo samostojno izvajala v projektu oziroma se bo zanje usposabljala v času trajanja projekta (delo pod nadzorom). Izjemoma so sodelavci na projektu osebe, ki nimajo dokumentiranih izobraževanj za izvajanje postopkov po določilih tega pravilnika, vendar imajo posebna znanja, npr. ravnanje z merilno opremo in nudijo podporo izvajalcem pri postopkih (obrazložite).

³ Priložite obrazec M, posameznih potrdil o izobraževanjih ni potrebno priložiti vlogi (lahko jih zahteva uradni veterinar po uradni dolžnosti).

5. Namen in cilji projekta in uveljavljena metoda (ustrezno podčrtaj):

- a) izpolnitev predpisanih postopkov;
 b) proizvodnja protiteles;
 c) diagnostika.

6. Podatki o živalih, ki bodo uporabljene v postopkih

Vrsta živali	Predvideno število	Razvojna stopnja, posebne oblike (transgene živali, določene pasme, linije, starosti)	Izvor živali – dobavitelj

6.1. Pojasnite izbiro vrst in razvojne stopnje. Zakaj je izbrana predlagana živalska vrsta? Utemeljite uporabo živali in primernost izbrane vrste z navedbo virov iz literature. Če boste uporabili živali, ki niso vzrejene kot laboratorijske živali, znanstveno utemeljite, zakaj laboratorijske živali niso primerne (netehnični povzetek, točka 6.3):

7. Podatki o postopkih na živalih

7.1. Opišite načrt projekta, število skupin živali v projektu, število živali na posamezno skupino ter navedite vse postopke, ki jim bodo živali v posamezni skupini podvržene. Utemeljite uporabljene postopke in tehnike znotraj projekta (navedite tudi vire iz literature)⁴.

⁴ Za boljšo preglednost in razumljivost načrta projekta poleg besedila vključite tudi prikaze v tabelarni in shematski obliki.

7.2 Pričakovani vpliv postopkov na živali in kako dolgo bodo živali izpostavljene posameznemu postopku. Navedite vse postopke, ki jih boste izvajali na živalih in ste jih navedli v prejšnji točki. Vsak postopek navedite v svoji vrstici, navedite, kaj pri posameznem postopku običajno žival občuti (če gre vse po načrtih) ter koliko časa je žival povzročenemu stanju izpostavljena (posamično in v celotni dolžini trajanja postopka).

Postopek	Pričakovan vpliv/učinek na žival	Trajanje postopka in učinka

7.3 Navedite in obrazložite uporabo humanih končnih točk za vsak postopek. Za vsak postopek na kratko opišite, kakšna tveganja lahko postopek predstavlja za počutje živali ter kaj boste naredili, da ta tveganja preprečite oziroma kaj boste naredili, če morebiti do njih pride.

Postopek	Morebitni neželeni učinki	Ukrepi za zmanjševanje neželenih učinkov in težavnosti ⁵	Humana intervencija ali humana končna točka ⁶

⁵ Morebitni neželeni učinki ne zahtevajo vedno ukrepanja v smislu evtanazije, pogosto zahtevajo ukrepanja, ki lahko izboljšajo stanje živali (npr. protibolečinska terapija, podporna oskrba, ogrevanje itd.), slednje je odvisno tudi od predvidene ocenjene težavnosti projekta.

⁶ Humana intervencija pomeni stanje živali, zaradi katerega žival izločite iz postopka (npr. ni prišlo do rasti tumorja ali zdravite po navodilih imenovanega veterinarja), humana končna točka pa da ob pojavu specifičnega opaženega znaka ali kumulacije znakov slabšanja zdravstvenega stanja praviloma evtanazirate na način, ki ga navedete v točki 7.4.

7.4 Usoda živali v projektu	
Navedite, kaj se bo zgodilo z živalmi po izvedenih postopkih, ⁷ in razloge za to (netehnični povzetek, točka 5):	
Če boste po izvedenih postopkih živali usmrtili, navedite način usmrčitve (metoda usmrčitve in metoda potrditve usmrčitve) ⁸ :	
Če boste živali po izvedenih postopkih ohranili pri življenju, navedite, kaj se bo zgodilo z živalmi (npr. ponovna uporaba, vrnitev v domače okolje), navedite predvideni čas okrevanja in priložite načrt vrnitve živali v domače okolje oziroma načrt rehabilitacije ⁹ (netehnični povzetek, točka 5):	

⁷ Usoda živali mora biti v skladu z 31., 32., 33. in 34. členom tega pravilnika.

⁸ Metoda usmrčitve mora biti v skladu s 33. členom in Prilogo IV Direktive 2010/63/EU.

⁹ O vrnitvi živali v domače ali v primeru živali prostoživečih vrst v naravno okolje in izdelavi programa socializacije ali rehabilitacije svetuje komisija za dobrobit živali (glej 34. člen tega pravilnika)

7.5. Ocenite predvideno težavnost posameznih postopkov in kumulativno težavnost, kateri bo izpostavljena vsaka žival. Navedite, koliko živali se bo predvidoma uporabilo v posamezni težavnostni kategoriji na posamezno živalsko vrsto (netehnični povzetek, točka 5)				
Vrsta živali	Ocenjeno število živali na predvideno težavnost ¹⁰			
	Nepovratna	Blaga	Zmerna	Težavna

¹⁰ Pri oceni predvidene težavnosti upoštevajte Prilogo VIII Direktive 2010/63/EU.

8. Uporaba načela 3R	
8.1 Zamenjava	
Navedite, katere metode, ki ne zahtevajo uporabe živali v postopkih, obstajajo za doseg izbranega cilja, in navedite razloge, zakaj jih ni mogoče uporabiti za namene predlaganega projekta (netehnični povzetek, točka 6.1):	
8.2 Zmanjšanje	
Če je projekt ali serija postopkov ponovitev predhodnega projekta, to utemeljite.	
Ali so predlagane živali namenjene za enkratno uporabo živali v postopkih?	
Pojasnite, kako je bilo določeno število živali za ta projekt. Opišite ukrepe, sprejete za zmanjšanje števila živali, ki se bodo uporabile, in načela, uporabljena za načrtovanje študije. Opišite načrt ali prakse za čim večje zmanjšanje števila živali, ki jih boste uporabili med celotnim trajanjem projekta in so v skladu z znanstvenimi cilji. Navedene prakse lahko vključujejo pilotne študije, računalniško modeliranje, izmenjavo tkiv,	

ponovno uporabo, itd. (netehnični povzetek, točka 6.2)	
Statistični načrt za zmanjšanje števila živali	
8.3 Izboljšanje	
Navedite primere specifičnih ukrepov (npr. okrepljeno spremljanje, pre/med/po-operativna oskrba, analgezija, urjenje živali), ki bodo sprejeti v zvezi s postopki za čim večje zmanjšanje škodljivih učinkov na dobrobit živali. V primeru uporabe analgetikov in anestetikov navedite vrsto učinkovine, odmerke ter način aplikacije. Opišite proces in mehanizme, kako boste med trajanjem projekta vpeljevali morebitne nove tehnike izboljšanja (netehnični povzetek, točka 6.3):	
Če boste v predlaganem projektu uporabili tudi živčno mišični blokator, znanstveno utemeljite, zakaj je uporaba živčno mišičnega blokatorja potrebna in podrobno opišite režim dajanja anestetika in analgetika:	
Priložite načrt opazovanja živali za ugotavljanje, spremljanje in zmanjšanje bolečin, trpljenja, stiske in vpliva na okolje. ¹¹ Če bo odločitev za analgezijo odvisna od ocene stanja živali, jasno opredelite parametre, ki jih boste v ta namen spremljali, in navedite kriterije za odločitev o tem kdaj, na kakšen način in kateri analgetik boste uporabili (navedite tudi predvideni odmerke in volumen).	

¹¹ Za pripravo načrta opazovanja živali naj vam bo v pomoč Delovni dokument o razvoju skupnega okvira ocenjevanja težavnosti za izpolnjevanje zahtev iz Direktive 2010/63/EU dostopen na spletni strani Evropske Komisije, bodite pozorni na parametre, ki so navedeni v Prilogi 1, in jih smiselno vključite v načrt opazovanja, točkovanja in določanja humanih končnih točk.

9. Glede na uporabljene postopke in tehnike ter živalsko vrsto opišite opremo in naprave, ki jih boste uporabljali za izvedbo projekta.	

10. Če predstavlja izvedba projekta kakršnokoli tveganje za zdravje osebja, drugih živali ali okolja, priložite načrt za zmanjšanje tega tveganja (ustrezno podčrtaj):
NE, izvedba projekta ne predstavlja tveganja za zdravje osebja, drugih živali ali okolja
DA, izvedba projekta predstavlja tveganje, zato prilagam načrt za zmanjšanje tega tveganja
11. Izjava vodje projekta o ustreznosti pogojev nastanitve, reje in oskrbe živali (ustrezno podčrtaj)
Izjavljam, da imam predpisano izobrazbo oziroma izkušnje ter sem usposobljen/-a za načrtovanje in vodenje projekta
Izjavljam, da je osebje, ki bo izvajalo postopke, ustrezno izobraženo in usposobljeno oziroma bo delo opravljalo pod nadzorom, dokler se ustrezno ne usposobi (v skladu s 16. členom tega pravilnika).

Izjavljam, da so pogoji nastanitve, reje in oskrbe živali ustrezni, standardizirani in v skladu z zakonodajo, ki jih predpisuje, tako glede fizikalnih in kemičnih dejavnikov okolja kot tudi glede opreme in osebja, ki za živali skrbi.

Vodja projekta:

Odgovorna osebe uporabniške organizacije:

Strokovnjak za dobrobit živali:

Kraj in datum:

Žig pravne osebe:

Obrazec E: Vloga o spremembi oziroma podaljšanju dovoljenja za projekt

1. Uporabniška organizacija	
Naziv in naslov uporabniške organizacije:	
Številka odločbe o odobritvi uporabniške organizacije in datum izdaje:	
Naziv in naslov vlagatelja (v primeru, da vlagatelj ni iz uporabniške organizacije priložite tudi pisni dogovor vlagatelja in uporabniške organizacije o izvajanju projekta):	
2. Projekt:	
Naslov projekta:	
Številka in datum izdanega dovoljenja in trajanje:	
Ustrezno podčrtajte:	– Podaljšanje – Sprememba udeležencev v projektu – Sprememba drugih podatkov v vlogi za projekt¹
Utemeljitev:	

¹ Kadar gre za spremembo ali dopolnitev že odobrenih postopkov, števila živali, ukrepov izboljšav ali drugih podatkov iz katerekoli točke 6 -11 obrazca Č, je treba v obrazec E smiselno vključiti tudi točke od 6-11 obrazca Č ter priložiti mnenje strokovnjaka za dobrobit živali in prvotno vlogo z vstavljenimi popravki, ki jih ustrezno označite, da je iz vloge jasno razviden tekst, ki je bil dodan.

Vodja projekta:

Strokovnjak za dobrobit živali:

Kraj in datum:

Priloge:

- mnenje strokovnjaka za dobrobit živali na obrazcu J,
- poročilo o izvedenih postopkih znotraj odobrenega projekta na obrazcu F.

Obrazec F: Poročilo o izvedenih postopkih znotraj odobrenega projekta

1. Uporabniška organizacija						
Naziv in naslov uporabniške organizacije:						
Številka in datum izdaje odločbe o odobritvi uporabniške organizacije:						
2. Projekt						
Naslov projekta:						
Številka in datum izdanega dovoljenja ter trajanje (od – do):						
3. Udeleženci v projektu						
4. Št. in vrste živali, uporabljenih v projektu	Vrste	Ocenjeno skupno število	Ocenjeno število glede na težavnost			
			Nepovratna	Blaga	Zmerna	Težavna
5. Navedite število živali, ki:	št. uporabljenih živali	vrsta	linija/pasma			
so se po uporabi ohranile pri življenju in so se uporabile v drugem projektu ali so se vrnile v domače okolje Ali je bila katera od ponovno uporabljenih živali že uporabljena v predhodnih postopkih? Če je bila, utemeljite razloge za njeno ponovno uporabo in priložite mnenje imenovanega veterinarja						
so poginile zaradi izvajanja postopka:						
ste jih ob koncu postopka usmrtili:						
6. Navedite načine usmrčitve živali v projektu						
7. Opišite ugotovitve glede učinkovitosti predvidenih izboljšav postopkov						
Je bil izbrani živalski model optimalen?						

So bile metode spremljanja trpljenja, bolečine ali stiske živali, ki ste jih predvideli v vlogi, ustrezne in učinkovite med izvajanjem postopkov ali ste jih morali prilagoditi?	
Kateri znaki ali parametri so se izkazali za najprimernejši kazalnik ocenjevanja trpljenja živali v posameznem postopku?	
So bile v vlogi predvideni ukrepi izboljšav za živali učinkoviti in so zmanjšali trpljenje, bolečino in stisko živali?	
Če je prišlo do pogina, navedite, kaj so bili vzroki za pogin ter kako bi lahko v bodoče pogin preprečili:	
8. Retrospektivna ocena	DA NE

Strokovnjak za dobrobit živali:

Vodja projekta:

Kraj in datum:

Žig pravne osebe:

Priloga:

– mnenje imenovanega veterinarja

Obrazec G: Vloga za odobritev izvajalca usmrtilve za delo na živalskih tkivih

Naziv in naslov organizacije (izvajalca):	
Navedite lokacijo objekta in lokacijo prostora za usmrtilve in delo na tkivih ter priložite tloris z vpisanimi merskimi enotami prostora:	
Navedite ime in priimek osebe, ki bo žival usmrtila ^{1,2} :	
Navedite metode usmrtilve živali ³ , ki jih boste izvajali in opremo, ki jo boste uporabili za ta namen:	
Odstranjevanje ŽSP (priložite pisni dogovor z izvajalcem javne službe za odvoz ŽSP):	

¹ Usposobljenost v skladu s 16. členom tega pravilnika.

² Navedite osebo, ki najpogosteje izvaja usmrtilve oziroma ima glede usmrtilve največ praktičnih izkušenj.

³ Metode usmrtilve morajo biti v skladu s 33.členom in Prilogo IV Direktive 2010/63/EU.

Odgovorna oseba organizacije:

Kraj in datum:

Žig pravne osebe:

Priloge:

- tloris prostorov z vsemi zahtevanimi podatki,
- dokazila o izobrazbi in usposobljenosti oseb, ki so navedeni na vlogi,
- pisni dogovor (pogodba) o odstranjevanju ŽSP.

Obrazec H: Vloga za priglasitev usmrčitve za znanstvenoraziskovalno ali izobraževalno delo na izoliranih organih, tkivih in truplih v ta namen usmrčenih živalih

Naziv in naslov organizacije (izvajalca):	
Številka in datum odločbe o odobritvi organizacije/izvajalca:	
Oznaka prostora v katerem bo usmrčitev:	
Namen uporabe izoliranih organov, tkiva ali trupel (ustrezno obkrožite):	– znanstvenoraziskovalno delo – izobraževalno delo
Na kratko in razumljivo predstavite znanstveno vprašanje, ki ga boste raziskovali (max 1000 znakov s presledki), ter navedite, katera tkiva boste odvzeli za ta namen.	
Če delo na tkivih, izoliranih organih ali truplih opravljate v okviru programa, projekta ¹ ali študijskega programa navedite šifro odobrene raziskave, trajanje (od-do) ter ime in priimek vodje raziskave/projekta/programa:	
Predvideno trajanje priglasitve (običajno je trajanje vezano na obdobje financiranja, vendar največ 5 let):	
Podatki o živalih	
Izvor živali	
Živalska vrsta, pasma/linija ter razvojna stopnja:	
Predvideno število živali:	
Ali boste izvedli delo na izoliranih organih, tkivih in truplih v ta namen usmrčenih laboratorijskih glodavcev, ki niso primerni za uporabo v postopkih? Če je vaš odgovor ne, utemeljite uporabo druge živalske vrste ali kategorije.	
Če boste uporabili živali iz druge organizacije, navedite podatke glede prevoza živih živali (prevozno sredstvo, št. odobritve prevoznika):	
Navedite vse osebe, ki bodo izvajale usmrčitve zaprosenih živali (ime in priimek ter izobrazba):	
Navedite metodo usmrčitve in metodo potrditve usmrčitve ² :	
Navedite naziv in naslov izvajalca odstranjevanja ŽSP:	

¹ V okviru raziskave/projekta/programa, ki je z znanstvenega vidika ocenjen pri ARRS ali drugi domači oziroma tuji agenciji.

² Metoda mora biti izbrana v skladu s 33. členom tega pravilnika in Prilogo V Direktive 2010/63/EU.

Vlagatelj priglasitve:

Odgovorna oseba organizacije:

Kraj in datum:

Žig pravne osebe:

Priloga:

- Dokazila o izobrazbi in usposobljenosti osebe, ki bo živali usmrtila

Obrazec I: Letno poročilo o usmrčitvah živali in vzorčenju tkiv za genotipizacijo gensko spremenjenih živali (za leto:)

1. Organizacija							
Vrsta, naziv in naslov organizacije:							
Številka in datum izdaje odločbe o odobritvi organizacije:							
2. Število usmrčenih živali							
2.1. Število in vrsta usmrčenih živali glede na namen usmrčitve							
vrsta živali	projekt	priglasitev	laboratorijski glodavci, ki niso primerni za uporabo v postopkih	senilne živali iz razploda	drugo	skupaj	
2.2. Število živali, ki so bile usmrčene brez da bi bile uporabljene v postopkih							
1. vrsta živali	2. št. usmrčenih živali (brez tistih, vključenih v razvoj in vzdrževanje GS linij)	3. št. usmrčenih živali (gensko nespremenjenih), kot posledica razvoja nove GS linije	4. št. usmrčenih živali za namen vzdrževanja uveljavljene GS linije (vključno z nemutiranimi potomci)	5. skupno število (seštevek stolpcev 2,3 in 4)			
3. Vzorčenje tkiv GS živali za genotipizacijo*							
vrsta živali	št. živali	uporabljena metoda vzorčenja tkiv	blaga	zmerna	težavna	neinvazivna **	Presežni material dobljen pri označevanju

* Izpolnite s podatki o vrsti in številu živali, uporabljenih metodah vzorčenja tkiv, izvedenih z ali brez odobritve projekta, za preteklo leto. Pri uporabljeni metodi vzorčenja tkiv označite, za kakšno težavnost gre (blaga, zmerna, težavna, neinvazivna) oziroma ali je bil material za genotipizacijo pridobljen kot presežni material ob identifikaciji živali.

** Npr. bris ustne sluznice, odvzem dlake

Strokovnjak za dobrobit živali:

Kraj in datum:

Žig organizacije:

Obrazec J: Mnenje strokovnjaka za dobrobit živali

Vodja (ime in priimek):	
-------------------------	--

Naslov projekta:		
Na kratko (največ 1000 znakov) opišite pretekle izkušnje vodje s področjem dela predlaganega projekta in navedite morebitna pretekla dovoljenja, ki se nanašajo na področje predlaganega projekta.		
Če bo mesto izvajanja projekta izven objekta uporabniške organizacije, opišite, kako bo to vplivalo na fiziološke parametre in počutje živali ter posledično na rezultate raziskave.		
Skladnost projekta z drugimi predpisi	DA/NE	Obrazložitev (kadar je odgovor DA)
Ali je za nakup, nastanitev ali uporabo živali v predlaganem projektu potrebno še kakšno drugo predpisano dovoljenje (npr. zaščita prostoživečih živali, uvoz živali, zaprti sistem za delo z GSO)?		
Udeleženci v projektu	DA/NE	Obrazložitev (kadar je odgovor NE)
Ali udeleženci v projektu izpolnjujejo predpisane zahteve za predlagano zadolžitev glede na podatke v vaši evidenci?		
Živali v projektu	DA/NE	Obrazložitev (kadar je odgovor NE)
Ali menite, da je izbira živalske vrste, pasme, linije, razvojne stopnje v predlaganem projektu utemeljena in ustrezna?		
Ali je izbira živalskega modela utemeljena in opisana na način, da je iz utemeljitve razvidno, da je izbrani model tisti, kjer bodo živali utrpeli najmanjše trpljenje, stisko, bolečine?		
Ali je v predlaganem projektu mikrobiološki status živali dejavnik, ki bi lahko vplival na rezultate projekta? Obrazložite tudi, če je odgovor DA.		
Ali menite, da so v organizaciji predvideni ustrezni ukrepi in pravila dela bariernega sistema, ki omogočajo in zagotavljajo vzdrževanje mikrobiološkega stanja živali (npr. ločene čiste in nečiste poti, fizično ločeni prostori, avtoklav, razkuževanje, zaščitna oprema, omejen vstop, karantena osebja, mikrobiološki pregled biološkega materiala)?		
Zamenjava	DA/NE	Obrazložitev (kadar je odgovor DA)
Ali menite, da bi se za dosego ciljev lahko uporabila alternativna metoda?		
Zmanjšanje	DA/NE	Obrazložitev (kadar je odgovor NE)
Ali menite, da je načrt za izvedbo projekta zastavljen na način, da bo za dosego zastavljenih ciljev uporabljeno optimalno število živali (ne premajhno ali preveliko)?		

Ali je iz opisa utemeljitve števila živali razvidno, da je upoštevana morebitna dodatna variabilnost v fenotipu ali odzivu na tretma (npr. zaradi usposabljanja osebja, pridobivanje veščin, mikrobiološki status, genetski status, okoljski dejavniki)?		
Izboljšanje	DA/NE	Obrazložitev (kadar je odgovor NE)
Ali se strinjate z določitvijo predvidene težavnosti posameznega postopka ali serije postopkov?		
Ali menite, da so predvideni učinki na živali, ukrepi za zmanjševanje teh učinkov in humane končne točke ustrezno opisani in zastavljeni na način, da bo omogočil čim večje zmanjšanje škodljivih učinkov na dobrobit živali?		
Ali menite, da bi z dodatnimi specifičnimi ukrepi, sprejetimi za čim večje zmanjšanje škodljivih učinkov na dobrobit živali, predvideno težavnost lahko dodatno zmanjšali ali omilili (npr. uporaba manj invazivne opreme; uporaba inhalacijskih namesto injekcijskih anestetikov; boljši izbor analgetikov: npr. dolgo/kratko-delujoči, drugačen način aplikacije, za vrsto primernejši; okrepljeno spremljanje stanja živali, npr. tudi večkrat na dan; dodatne izboljšave pri pre/med/pooperativni oskrbi; večja skrb za aseptične pogoje; predhodno urjenje živali)?		Obrazložitev (kadar je odgovor DA)
Ali menite, da je usoda živali v projektu ustrezno opredeljena in utemeljena (npr. opisan je načrt vrnitve v domače okolje, v naravo, navedena je ponovna uporaba, ustreznost metoda usmrčitve)?		
Nadzor nad prostori, opremo in izvajanjem projekta	DA/NE	Obrazložitev (kadar je odgovor NE)
Ali imate možnost, da obiščete mesto izvajanja projekta in prostore, kjer se bo projekt izvajal in imate možnost biti prisotni pri postopkih v okviru projekta?		
Ali imate zagotovljeno možnost, da sodelujete pri mehanizmih izboljšanja tehnik, izboljšanja načrta spremljanja živali v času trajanja projekta?		
Ali je izbrana oprema z vidika dobrobiti živali ustrezna za doseg ciljev projekta z minimalnim tveganjem za živali?		
Ali ste s predlogi in nasveti v smeri izboljšanja oziroma čim večjega zmanjšanja škodljivih učinkov na dobrobit živali sodelovali pri pripravi vloge?		
Ali ste sodelovali pri pripravi predloga načrta opazovanja živali za ugotavljanje,		

spremljanje in zmanjšanje bolečin, trpljenja, stiske?		
Zaključno mnenje		

IZJAVA strokovnjaka za dobrobit živali (ustrezno obkroži):

- a) Izjavljam, da bom v času projekta vršil/-a nadzor nad izvajanjem postopkov in projekta tako s fizično prisotnostjo pri postopkih kot tudi s pregledom stanja živali po postopkih ter pregledom dokumentacije. Datum in oblika nadzora bo skupaj z ugotovitvami in morebitni ukrepi ustrezno dokumentirana in na vpogled uradnemu veterinarju v času veljavnosti projekta in vsaj še 5 let po preteku veljavnosti.
- b) Izjavljam, da bom v času projekta aktivno in kritično sodeloval/-a pri izboljšanju načrta opazovanja živali za ugotavljanje, spremljanje in zmanjšanje trpljenja, bolečine, stiske živali (prisotnost pri opazovanju živali med in po postopkih ter pri ocenjevanju težavnosti, pri čemer bom kritično preverjal/-a vse parametre glede ustreznosti oziroma optimalnosti ocenjevanja).

Kraj in datum:

Strokovnjak za dobrobit živali:

Obrazec K: Predlog programa usposabljanja na delovnem mestu

Strokovnjak za dobrobit živali ali druga oseba, ki je zadolžena za spremljanje ustreznega izobraževanja in usposabljanja osebja, po zaključenem osnovnem izobraževanju in usposabljanju predlaga začetni program usposabljanja za posamezne postopke glede na predvidene delovne zadolžitve in planirane raziskovalne projekte. Določi eno ali več oseb, ki bo odgovorna za nadzor v času usposabljanja.

1. Št. dokumenta:			
2. Kandidat:			
Ime in priimek ter izobrazba ¹ kandidata:			
Organizacija in mesto redne zaposlitve kandidata:			
Številka potrdila o osnovnem usposabljanju kandidata, datum ter organizacija usposabljanja ² :			
Vrsta opravljenega osnovnega usposabljanja (ustrezno obkrožite, lahko izberete več možnosti):		a) oskrbovalec b) oseba, ki žival usmrti c) izvajalec d) vodja e) strokovnjak za dobrobit živali f) imenovani veterinar	
3. Delovna organizacija:			
Organizacija, v kateri se bo izvajalo začetno usposabljanje (delo pod nadzorom), če ni enaka kot mesto redne zaposlitve (lahko je več organizacij)			
Številka dovoljenja v okviru katerega se izvajajo postopki, za katere se bo kandidat usposobil (npr. št. odločbe za projekt, št. odločbe za delo na tkivih ali organih)			
3. Program usposabljanja³			
Predvideno trajanje začetnega usposabljanja na delovnem mestu			
Postopki in tehnike, za katere se bo kandidat usposobil	Oseba, ki bo kandidata uvedla v postopek (učitelj)*	Oseba, ki je odgovorna za nadzor ali mentor*	Ocenjevalec kompetence*

¹ Izobraženost v skladu s 15. členom tega pravilnika.

² Usposabljanje v skladu s 16. členom tega pravilnika oz. priznanje o osnovni usposobljenosti za osebe, ki so opravile usposabljanje v drugi državi članici EU ali tretji državi.

³ Predvideni postopki, za katere se kandidat usposobi v navedenem obdobju. Za pripravo meril ocenjevanja za postopke naj vam bo v pomoč Delovni dokument o razvoju skupnega okvira izobraževanja in usposabljanja za izpolnjevanje zahtev iz Direktive 2010/63/EU dostopen na spletni strani Evropske Komisije. Za vsak postopek je priporočeno uporabiti kontrolni seznam DOPS za oceno kompetence kandidata. Za serijo postopkov, specifičnih za naravo projekta, lahko končno mnenje o usposobljenosti izdela nadzornik oz. mentor usposabljanja. Za potrebe, ki nastanejo kasneje (novi projekti, druga živalska vrsta ipd.) se oskrbniki, osebe, ki žival usmrtijo, in izvajalci primerno usposobijo kasneje na delovnem mestu ali namenskih tečajih oz. delavnicah in ustrezno dopolnjujejo seznam na obrazcu M.

*V postopku učenja lahko nadzornik pooblasti eno ali več drugih oseb, ki kandidata učijo posameznih tehnik. Če je le mogoče, naj izvedbo postopka ocenjuje druga oseba, kot je kandidata učila (ocenjevalec kompetenc)

Kraj in datum:

** Podpis strokovnjaka za dobrobit živali:

** Če je strokovnjak za dobrobit živali hkrati tudi nadzorna oseba ali ocenjevalec kompetenc, mora s tem soglašati namestnik strokovnjaka za dobrobit živali. Pri predlogu programa usposabljanja lahko sodeluje komisija za dobrobit živali.

Obrazec L: Ocena usposobljenosti kandidata za samostojno delo

Oseba, zadolžena za nadzor kandidata med usposabljanjem na delovnem mestu izpolnjen in podpisan obrazec skupaj s prilogami odda strokovnjaku za dobrobit živali. Strokovnjak navede datum prejema obrazca, in predloži komisiji za dobrobit živali. Komisija odloči in izda sklep o usposobljenosti ali potrebi po nadaljnjem delu pod nadzorom.. Strokovnjak dopolni spodnji del obrazca glede na sklep in en izvod posreduje kandidatu, drugega pa shrani v svoj arhiv.

1. Nadzor in ocena usposobljenosti		
Številka dokumenta »Predlog programa usposabljanja na delovnem mestu« in datum:		
Ime in priimek oseb, ki so izvajale nadzor in ocenjevanje ¹		
2. Kandidat		
Ime in priimek ter izobrazba kandidata:		
3. Podatki o delu pod nadzorom		
Datum začetka in konca začetnega praktičnega usposabljanja na delovnem mestu		
Vrste tehnik ter ravnanja z živalmi v postopkih, za katere se je kandidat usposabljal ¹		
Opredelite število živali, na katerih je kandidat samostojno izvajal postopke v času dela pod nadzorom		
Postopki, za katere v predvidenem obdobju ni bilo mogoče izvesti usposabljanja ²		
4. Ocena kandidata o njegovem odnosu in odgovornosti do živali v raziskavah v času dela pod nadzorom³		
Ocenjena lastnost kandidata	Ocena (1-5)	V alinejah navedite vsaj 1 in največ 3 konkretne primere, ki izkazujejo ocenjeno lastnost kandidata.
Odgovornost in zanesljivost pri delu z živalmi.		
Upoštevanje in dosledno sledenje protokolom dela z živalmi v postopkih.		
Vzdrževanje in zagotavljanje minimalnih higienskih in mikrobioloških standardov.		
Skrb za počutje živali, doprinos k izboljšanju dobrobiti živali v postopkih ali v reji		
Želje in potrebe po dodatnem usposabljanju glede na zadolžitve		

¹ Za pripravo ocene za postopke naj vam bo v pomoč Delovni dokument o razvoju skupnega okvira izobraževanja in usposabljanja za izpolnjevanje zahtev iz Direktive 2010/63/EU dostopen na spletni strani Evropske Komisije. Priložite oceno usposobljenosti za vsak postopek ali serijo postopkov, na primer na obrazcih DOPS (primer v obrazcu L-2), ki se izdelajo na podlagi protokolov ali standardnih operativnih postopkov (SOP), ki jih organizacija že uporablja, ali na podlagi drugih dobrih praks. V primeru kompleksnejših projektov in usposabljanja na več lokacijah pod nadzorom različnih oseb je priporočljivo, da kandidat vodi dnevnik na obrazcu L-1.

² Tehnike trenutno niso aktualne. Pred začetkom izvajanja projekta, ki vključuje take postopke ali postopke, ki bistveno odstopajo, so na drugih živalskih vrstah, kot so bile uporabljene v začetnem usposabljanju, se izvajalec dodatno usposobi, kar evidentira na obrazcu M in dokazila predloži strokovnjaku za dobrobit.

³ Oceno poda oseba, ki je bila zadolžena nadzor nad osnovnim usposabljanjem na delovnem mestu, v primeru več nadzornikov se med sabo ustrezno uskladijo ali podajo dodatne obrazložitve. Ocena 1 je neprimerno, 2 zadostno itd. Gre za povprečno oceno v času predvidenega začetnega usposabljanja.

Kraj in datum:

Podpis osebe, ki je vršila nadzor:

Spodnji del tega obrazca dopolni strokovnjak za dobrobit živali glede na sklep komisije za dobrobit živali

Številka in datum izdaje sklepa komisije za dobrobit živali:

Mnenje komisije za dobrobit živali je po preučitvi priložene dokumentacije (obkrožite ustrezno trditev):

- a) kandidat je usposobljen za samostojno delo z živalmi za navedene tehnike
- b) kandidat se mora še nadalje usposabljati pod nadzorom za postopke: _____
- c) kandidat ni primeren za delo z živalmi

Kraj in datum:

Strokovnjak za dobrobit živali:

Priloge: priloge so zaupne narave

- dokumentacija o izvajanju postopkov v projektu za čas usposabljanja, iz katere je razvidna usposobljenost kandidata (npr. evidenca o izvedenih postopkih iz priloge 5, ocena kompetence za vsak posamezen postopek ali serijo postopkov - DOPS, dnevnik kandidata, mikrodokazila),
- sklep komisije za dobrobit živali,
- morebitna dodatna priporočila vodje projekta, odgovorne osebe organizacije, mentorja podiplomskega izobraževanja ipd.

Obrazec L-1: Dnevnik kandidata

Praktično usposabljanje je trajalo od _____ do _____.

datum	Kratek opis dela pod nadzorom	Organizacija, lokacija	Stopnja nadzora* in podpis učitelja ali nadzornika

*Nadzor je mogoče razdeliti na pet stopenj:

- 4** – nadzornik je prisoten, ko se izvaja postopek, ter zagotavlja neposreden nadzor in nasvete oz. je hkrati učitelj
- 3** – nadzornik je seznanjen s tem, da se izvajajo postopki, in je na voljo za hitro posredovanje, če bi bilo to potrebno (tj. v bližini izvajanja postopkov)
- 2** – nadzornik je seznanjen s tem, da se izvajajo postopki, in je na voljo, da pride svetovat, če bi bilo to potrebno (tj. v bližini organizacije)
- 1** – nadzornik je seznanjen s tem, da se izvajajo postopki, in je na voljo za pogovor z namenom svetovanja, če bi bilo to potrebno (npr. po telefonu)
- 0** – nadzor ni potreben

Kraj in datum:

Kandidat:

Obrazec L-2: primer DOPS

Intaperitonealna aplikacija učinkovine pri miši

Ocenjevalni kriteriji (označite kvadratke pri kriteriju, kot ga je kandidat prikazal)

Pod pričakovanji

- ☐ ne preveri predpisa, odgovornosti, podatkov o živali, oznake živali
- ☐ ne pripravi ustrezne osebne varovalne opreme oziroma primerne čiste opreme
- ☐ nepravilno ravnanje z živaljo ali nevarnost poškodb; žival kaže znake stresa
- ☐ nepravilno izbrano mesto aplikacije, volumen ali priprava na injiciranje
- ☐ neuspešno fiksiranje živali
- ☐ več kot 3 poskusi, da pravilno izvede postopek
- ☐ ne pozna najmanjšega/največjega volumna za vnos
- ☐ žival krvavi
- ☐ ne preveri predpisa, odgovornosti, podatkov o živali, oznake živali
- ☐ igla vstavljena preveč položno ali pravokotno na trebušno steno

Mejno

- ☐ postopek izvede oklevajoče
- ☐ slabo rokovanje in/ali fiksiranje živali
- ☐ izbira igle in brizge ni idealna
- ☐ postopek izvede v tretjem poskusu
- ☐ vbod z iglo na primernem mestu, ni idealen naklon igle
- ☐ postopek izvaja solidno, a ga ne zna pojasniti

Izpolnjuje pričakovanja

- ☐ preveri zakonodajne zahteve, navodila, identifikacijo živali
- ☐ nosi primerno osebno varovalno opremo
- ☐ uporabi primerno tehniko rokovanja in fiksiranja živali
- ☐ pozna pravilen volumen učinkovine, izbere primerno brizgo in iglo
- ☐ pravilno odmeri učinkovino, odstrani zračne mehurčke
- ☐ vbod z iglo na pravem mestu in pod kotom 45°
- ☐ iglo potisne primerno globoko
- ☐ pred injiciranjem aspirira (povleče bat)
- ☐ uspešno aplicira učinkovino v prvem poskusu
- ☐ nežno izvleče iglo in jo pravilno odvrže
- ☐ nežno vrne žival v kletko
- ☐ prepozna oziroma pojasni znake bolečine in nelagodja
- ☐ dopolni zapise
- ☐ izkazuje primeren odnos do živali in osebja
- ☐ pusti delovni prostor urejen in čist
- ☐ dobro komunicira s sodelavci, ocenjevalcem

Presega pričakovanja

- ☐ izjemne ročne spretnosti pri rokovanju z živaljo in pripomočki
- ☐ je samozavesten in empatičen pri rokovanju z živalmi
- ☐ razloži izbiro igle in brizge
- ☐ pozna ukrepe, če je treba aplikacijo ponavljati (npr. dnevno)
- ☐ pozna možnosti zapletov, pojasni ukrepanja v teh primerih

Da je oseba KOMPETENTNA: največ ena oznaka na mejnem območju.

Če je kandidat prejel dve ali več ocen v mejnem območju ali eno v kategoriji pod pričakovanji, se svetuje, da dela še naprej pod nadzorom.

Povratna informacija za kandidata:

Posebej pohvaljeno:		
Točke, na katerih lahko napreduje:		
Potrebne izboljšave:		
☐	POSKUSNO OCENJEVANJE	☐ NI KOMPETENTEN
☐		☐ KOMPETENTEN

Ocenjevalec kompetence

Kandidat

Podpis:

Podpis

Datum

Datum

KONČNA OCENA

USPOSOBLJEN - KOMPETENTEN

NADALJUJE DELO POD NADZOROM

Obrazec M: evidenčni list glede usposobljenosti za delo z živalmi v postopkih za raziskovalne ali izobraževalne namene

1. Osnovni podatki:			
Ime in priimek ter izobrazba ¹ :			
Organizacija in mesto redne zaposlitve:			
a) Osnovno usposabljanje			
Številka potrdila in datum zaključka osnovnega usposabljanja ter organizator usposabljanja ² :			
Navedite funkcijo, za katero ste se usposabljali (ustrezno obkrožite, lahko izberete več možnosti):		a) oskrbovalec b) oseba, ki žival usmrti c) izvajalec d) vodja e) strokovnjak za dobrobit živali f) imenovani veterinar	
Dodatno usposabljanje za posamezne module ali funkcije (naziv, organizator, št. potrdila)			
b) Usposabljanje na delovnem mestu³			
Delo pod mentorstvom (usposabljanja med leti 2013-2025): ime in priimek mentorja ter datum in št. mnenja o opravljenem mentorstvu (mnenje je priloga obrazca):			
Funkcija, za katero ste se usposabljali (ustrezno obkrožite, lahko izberete več možnosti):		a) oskrbovalec b) oseba, ki žival usmrti c) izvajalec d) strokovnjak za dobrobit živali e) imenovani veterinar	
Usposobljenost za posamezne postopke ali sklope postopkov³ (delo pod nadzorom⁴)			
Kratek opis postopka ali sklopa postopkov	Živalska vrsta	Oseba, ki je izvajala nadzor	Obdobje usposabljanja ali datum ocene kompetence, mikrodokazila ipd. ⁴
c) Delovne izkušnje³			
Številke odločb (dovoljenja, priglasitve) dela z živalmi:			
d) Nadzor nad usposabljanjem ali ocenjevanje kompetenc³			
Imena in priimki uspešno usposobljenih kandidatov		Obdobje usposabljanja ali datum ocenjevanja	
e) Obnovitveno usposabljanje³			
Številka potrdila in datum opravljenega obnovitvenega usposabljanja ter organizator usposabljanja:			
f) Kontinuirano izobraževanje in usposabljanje³			
Aktivno udejstvovanje na področju znanosti o laboratorijskih živalih, kot so: član vodstva, odbora ali delovne skupine pri nacionalni ali mednarodni organizaciji; član uredniškega odbora, recenzent ali avtor znanstvenega prispevka s področja znanosti o laboratorijskih živalih, ki vključuje doprinos k 3R; član komisije za dobrobit ali etične komisije. Aktivnosti (skupno) nadomestijo do največ 20 % potrebnih usposabljanj na leto.			
Opis aktivnosti			% za leto

Izobraževanja v obliki delavnic, tečajev, seminarjev, znanstvenih srečanj ipd. pri katerih je osrednja tematika s področja znanosti o laboratorijskih živalih oziroma postopkov na živalih za znanstvene in izobraževalne namene; potrdila o udeležbi se predloži na zahtevo strokovnjaka za dobrobit			
datum	Organizator in lokacija dogodka (tudi spletno)	Naziv dogodka, tematika	Število ur ⁵

¹ Izobrazba v skladu s 15. členom tega pravilnika.

² Usposabljanje v skladu s 16. členom tega pravilnika oz. priznanje o osnovni usposobljenosti za osebe, ki so opravile usposabljanje v drugi državi članici EU ali tretji državi.

³ Seznam se redno dopolnjuje.

⁴ Usposabljanje za posamezne postopke in ocenjevanje kompetentnosti v začetnem obdobju dela (po osnovnem izobraževanju in usposabljanju) se vodi na obrazcu L, kasnejša pa v okviru kontinuiranega usposabljanja.

⁵ Upoštevajte korekcijske faktorje 0,5, 1 ali 2 glede na potrebno pripravo, aktivno, pasivno udeležbo in preverjanje znanja po priporočilih Delovnega dokumenta o razvoju okvirja za izobraževanje in usposabljanje za izpolnjevanje zahtev iz Direktive 2010/63/EU dostopen na spletni strani Evropske Komisije.«

Priloga 2

»Priloga 3: Program osnovnega izobraževanja in usposabljanja

Moduli označeni s številkami, navedeni v tej prilogi, so povzeti po smernicah Evropske komisije »Okvir za izobraževanje in usposabljanje«, ki so dostopne na spletni strani Evropske komisije in so namenjene poenotenemu pristopu držav članic k izvajanju izobraževanja in usposabljanja.

Program osnovnega izobraževanja in usposabljanja oseb, ki delajo z živalmi v postopkih mora obsegati naslednje vsebine:

I. Obvezne vsebine (moduli) za vse funkcije:

- 1 Veljavna nacionalna zakonodaja o pridobivanju, reji, oskrbi in uporabi živali v postopkih in za izvajanje znanstvenoraziskovalnega in izobraževalnega dela na izoliranih organih, tkivih in truplih v ta namen usmrčenih živali
- 2 Etika, dobrobit živali in 3R (raven 1)
- 3.1 Temeljna in za živalsko vrsto specifična biologija, ki se nanaša na anatomijo in fiziologijo in vzrejo
- 4 Skrb za živali, zdravje živali in higiena, upravljanje (obnašanje živali, reja in obogatitev okolja metode ravnanja in postopkov) – vrstno specifično
- 5 Prepoznavanje vrstno specifične stiske, bolečine in trpljenja
- 6.1 Uporaba metod usmrčitve in humanih končnih točk

II. Dodatne vsebine (moduli) za posamezne funkcije:

Za oskrbovalca živali in osebo, ki žival usmrti, so poleg vsebin iz I. točke obvezne še vsaj naslednje vsebine:

- 3.2 Temeljna in za živalsko vrsto specifična biologija (praktično delo)
- 6.2 Uporaba metod usmrčitve (praktično delo)
- 12 Okvir ocenjevanja težavnosti
- 23 Vzreja, oskrba in aktivnosti za obogatitev

Za izvajalca postopkov na živalih so poleg vsebin iz I. točke obvezne še vsaj naslednje vsebine:

- 3.2 Temeljna in za živalsko vrsto specifična biologija (praktično delo)
- 7 Minimalno invazivni postopki brez anestezije – vrstno specifični (teoretično)
- 8 Minimalno invazivni postopki brez anestezije – vrstno specifični (praktično delo)
- 12 Okvir ocenjevanja težavnosti

Glede na naloge, ki jih izvajalec postopkov izvaja, še naslednje vsebine:

- 20 Anestezija za enostavnejše postopke
- 21 Napredna anestezija za kirurške ali podaljšane postopke
- 22 Principi kirurgije

Za vodjo projektov so poleg vsebin iz I. točke obvezne še vsaj naslednje vsebine:

- 7 Minimalno invazivni postopki brez anestezije – vrstno specifični (teoretično)
- 9 Etika, dobrobit živali in 3R (raven 2)
- 10 Načrtovanje postopkov in projektov (raven 1)
- 11 Načrtovanje postopkov in projektov (raven 2)
- 12 Okvir ocenjevanja težavnosti

III. Za imenovanega veterinarja so poleg vsebin iz I. točke obvezne še vsaj naslednje vsebine:

- 3.2 Temeljna in za živalsko vrsto specifična biologija (praktično delo)
- 6.2 Uporaba metod usmrčitve in humanih končnih točk (praktično delo)
- 7 Minimalno invazivni postopki brez anestezije (teoretično)
- 8 Minimalno invazivni postopki brez anestezije (praktično delo)
- 9 Etika, dobrobit živali in 3R (raven 2)
- 11 Načrtovanje postopkov in projektov (raven 2)
- 12 Implementacija okvira ocenjevanja težavnosti
- 24 Imenovani veterinar

IV. Za strokovnjaka za dobrobit živali so poleg vsebin iz I. točke obvezne še vsaj naslednje vsebine:

- 3.2 Temeljna in za živalsko vrsto specifična biologija (praktično delo)
- 6.2 Uporaba metod usmrčitve in humanih končnih točk (praktično delo)
- 7 Minimalno invazivni postopki brez anestezije (teoretično)
- 8 Minimalno invazivni postopki brez anestezije (praktično delo)
- 9 Etika, dobrobit živali in 3R (raven 2)
- 12 Implementacija okvira ocenjevanja težavnosti
- 23 Vzreja, oskrba in aktivnosti za obogatitev

Pri pripravi programa osnovnega izobraževanja in usposabljanja organizator usposabljanja upošteva Smernice »Okvir za izobraževanje in usposabljanje«, objavljene na spletni strani Evropske komisije.«